

Şeýh Edebalynyň Osman Gazy Türkmenes neşihatları

Category: Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Şeýh Edebalynyň Osman Gazy Türkmenes neşihatları Şeýh Edebalynyň Osman Gazy Türkmenes

NESIHAHLARY

■ Ogul! “Käbir adamlar bardyr, säher çagy doglar, ikindinara ölerler. Dünýä çak edişini ýaly uly däldir. Dünýäni bize uly ýaly görkezýän biziň öz kiçiligimizdir. Nebisjeňligimiz we men-menligimizdir...

■ “Dünýä bir täsin han, bir içgysgynç mekan. Ynsan bir täsin barlyk, derisine sygmaýan...

Yaşayyş diýeniň bir owurt suw, bir pursatlyk düýş...

Ömür bir gysgajyk ýol, ikilenç geçilmeýän...

Bu ýolda nazarymyzy soňsuzlyga dikip, aýgytly öňe gitmek we abraýly ölmek gerek. Bu ýolda alňasamak – ýoluňa tikendir, men-menlik we ganygyzmalyk böwetdir. Hergiz özüňe aşa guwanyp öz-özüňe boglup galyjy bolayma. Ýeke-täklik diňe Allaha mahsusdyr, bir özüň karara gelip petiş dünýäniň çökder ýüküni ýeňledip bilmersiň. Bir işiň başyny tutanda tejribeli we köpi gören kişilere sala salgyn etgin, geňeşip iş etseň ýol alarsyň, hiç kime geňeşmän iş etseň ýoluňa bulaşyp galarsyň, ogul.

■ Güýçlüsiň, akyllysyň, sözüň geçginlidir. Emma bulary nirede we nähili ulanjagyňy bilmeşen, säher şemalyňa sowrulup gidersiň.

■ Bir pursat geler, bir urgy bilen dünýäni ýumraýjak güýje gellersiň, bir pursat geler – ýerdäki bir garynjadan ýeňlersiň. Gara güýç haýwanda-da bar. Akyl diňe açardyr. Açara baglanyp galyjy bolma. Esasy zat açaryň açjak gapysyndadyr. Gapyларыň aňyrsynda hazynalar we syrlar bardyr. Syrlar bolsa ebedi

buşluklary goýnunda saklaýar, bakylyga gowuşdyrýar. Aklyňy peýdalanyp, heniz dünýädekäň behiştäň gapylaryny açjak bolgun, ogul.

■ “Gazabyň we tekepbirligiň birleşip aklyňy ýeňer! Elmydama sabyr-takatly, maksada okgunly we özüňe erk edijilikli bolgun, haýbatyňdan dönmegin. Baryň ýoluňy, arkaňdaky ýüki bil, her bir işi öz wagtynda et!

■ Gahar – otdur, gahar – apatdyr, gahar – şeýtandyr, ogul. Adam ogly daglary ýykyp biljek güýje eýe bolsa-da, gahar-gazabyna ýeňlip biler.

■ Ýolçy, egik baş bolsun,
Gözde mydam ýaş bolsun.
Hüýi biraz ýuwaş bolsun,
Ýogsa ýollar aşylmaz.” –

diýen nähili dogry aýdypdyr. Gahar men-menligiň iýmidir, iň lezzetli iýmitidir. Menlik semrese erkiň ýok bolup gider. Erkygtyýary pese düşeniň ruhy öler. Poslap giden bedeni götermek nähili hupbat, o dünýä gömük bir ruh äkitmek nähili hyýanat.

■ Sabyrsyz bolma, ogul. Sabyrsyz menzil aşylmaz. Kap dagyna sabyrsyz baryp bolmaz. “Sabyr bir gara tikenä ýuwtmakdyr we tiken içiňi parçalap geçende-de dişiňi gysyp çydamakdyr”.

■ Ynsan ojakdaky ot ýaly ýanmaly, ýanmaly we derdini hiç kime äşgär etmeli däl. Gözüňi uzaklara dik ogul, hasabyňy öňünde goýan maksadyňa görä çykar. Şuny-da asla unutmagyn: “Her bir zadyň öz wagty bardyr. Wagtyndan öň gygyran horazyň başy kesiler”

■ Işiň kyn, ýüküň agyrdyr, ogul. Hyzmatda öňde, bahada yzda bolgun. Işiň iň kynyna dalaş etmekden gaça durmagyn. Işiň kynlygy Ýaradanyň gullaryna yhsanydyr.

■ Açyk sözli, gönümel bol! Her sözi üstüňe alma! Her gören zadyňy aýtjak bolup ýörme, beren sözüňi unutma, söz sözläňde

göz üçin sözleme.

■ Biz bu ýola ýigrenji eretmek üçin, dünýäde mähir-muhabbeti gaýtadan berkarar etmek üçin çykdyk. Bu ýolda utanja galjak ýerimiz ýokdur. Muhabbet ýolunyň gizlini ýa aýany ýokdur, ogul. Emma zer gadryny zergär biler, sözüňi mynasybyna görä sarp et. Nadanyň öňünde altynlaryňy palçyga zyňygy bolma. Ýigit diýeniň kör ýaly bolup her erbetligi görmez, ker ýaly bolup her bolar-bolmaz sözi eşitmez, lal ýaly bolup her agzyna gelen sözi aýtmaz. Bilýän zadynam hemme ýerde ýaňrap ýörmez. Ýigit diýeniň Ýunus kimin ýüregi muhabbete, köňli Hakykata gönükdirilendir. Ýigit bir gezek söz berdimi gutardygydyr, beren sözi onuň namysydyr.

■ "Ene-ataňa hormat goý, bereket ululardadyr!"

Anadoly (Ene doly) – içinden burum-burum çeşmeler akan, nagmalary ot bolup jigerleri ýakanırm... "Enelerden" doludyr... Ene çilläniň ýumagydyr, ogul doga çeşmesidir. Ene ýüregi nepis bir ýürek, ata bilegi Hakyň diken iň sagdyn diregidir. Enäniň ynjk ýüregini ýakyp, atanyňam bilegini gyrygy bolaýmagyn, ogul. Erte maşgala guraňda maşgalaň bilen ene-ataň arasynda köpri bolgunyň. Ene-ata diýlen zat ýykylmazlyk üçin daýanýan diwarymyzdyr, bir gün ol diwar ýykylanda olaryň gymmatyna düşüňip galarsyň.

■ Gowy görülyän ýeriňe ýygy-ýygydan gidip-gelip durma, arzyň gaçar, ygtybaryň peseler.

Duşmanyň köpeltme, eger seňki dogry bolsa dawadan gorkma! Bilip goýgun, atyň oňadyna bedew, ýigidiň oňadyna däli diýýändirler!

■ Her zadyň ortaçasy makuldyr, söýgüniň-de. Söýeniňi çendenaşa söýme. Ýüregiňi söýgä doly aldyrmagyn. Iň kyn synag "söýgidir".

■ "Kişi nähili bahadyr bolsa-da, muhabbete duş bolar." diýen nakyly ýadyňdan çykarma. Beýle synaga duş bolmazlyk we, ygtybarlylykda nesliňden ýüzüň utanmazlyk üçin gijeleriň

bagrynda, säherleriň aýdyňlygynda doga-dileg etmäge tur. Seniň ideýallaryň we gelejege gönükdirilen maksatlaryň bardyr ogul. Köňül adamyň ömrüni peýdasyz sarp etdirmez, ýüregini aňsada satmaz, edep täjini başyndan almaz. Köňülleri girip bilýän ýigidiň elmydama ýüzi ýerde köňli gökdedir. Hakly bolsa dawalaşyp bilýändir. Dawany diňe gara güýji bilen däl-de, ylmy we ýüregi bilenem gazanmagy başarar.

■ Ýagşylyga ýamanlyk şer kişiniň işidir, ýagşylyga ýagşylyk her kişiniň işidir, ýamanlyga ýagşylyk bolsa är kişiniň işidir, ogul.

Sen biziň arzuwmyz, sen biziň dowamyz, sen biziň dogamyzdyň, ogul. Hemişe başyň dik, alnyň ak, göwnüň päk bolsun.

"Zümrüt Anka" guşuňy ünsli saýlasaň Kap dagy saňa ýakynja bolar. Ýoluň ebediýete çenli açyk bolsun.

Terjime eden: © Has TÜRKMEN. Sözler